

İskoçya, Galler ve İrlanda Şarkıları'ndan Seçmeler

* Farewell bliss (Wo0152 No.20) * O might I but my Partick love (Wo0153 No.16) * The pulse of an Irsshman (Wo0154 No.4) * The chase of the wolf (Wo0155 No.1) * Duncan Gray (Wo0156 No.2) * Ye shepherds (Wo0156 No.4) * Lochnagar (Wo0156 No.9) * The soldier (Wo0157 No.2) * Charlie is my darling (Wo0157 No.3) * Bonnie laddie, highland laddie (Op.108 No.7) * Enchantress, farewell (Op.108 No.18) * Faithfu' Johnie (Op.108 No.20) * Sally in our alley (Op.108 No.25)

Beethoven'in İskoçyalı müziksever George Thomson (1757-1851) ile dostluğu 1803 yılında yazışmayla başlamıştır. Bu karşılıklı mektuplaşmalarla, "iyi ücretle ekmek parası temini" büyük besteciye ilgilendirmiş ve 1 Kasım 1806 tarihli mektubuyla "küçük İskoç havalarını armonize etmeyi" kabul etmiştir. Bunun üzerine Thomson da ona, ilk olarak 1807 başında 21 halk şarkısı göndermiştir.

Bu mektuplaşmalar yıllarca sürmüştür. Ancak Beethoven'e çeşitli halk şarkıları gönderilmesine karşın, onun yanıtlarında hep İskoç şarkılarından söz etmesi de, Thomson'un ona yalnızca melodiyi göndermesine, şarkı sözlerini ekte iletmesine bağlanabilir. Böylece İskoç şarkıları yanında, İrlanda, Galler, İngiliz, hatta İtalyan, İspanyol e Rus gibi diğer

ülkelerin melodileri de bulunuyordu. Beethoven bu şekilde 160 kadar şarkının vokalleri yanında diğer eşlik çalgılarını da içeren düzenlemelerini yapmış oldu.

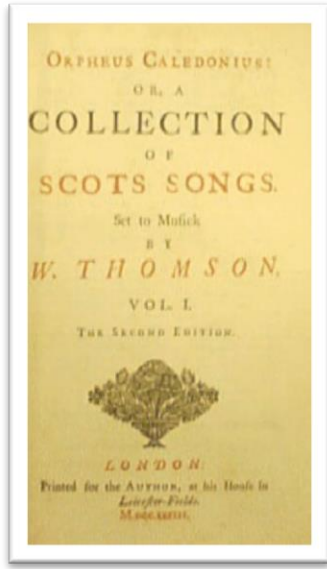
Bu arada gönderine şarkı dizileri postada kayboluyor, besteci bunlarla tekrar uğraşmak zorunda kalıyordu. Hatta 1818 Şubat'ında Beethoven'in nota kopisti hastalanınca bu işleri kendi üstlendi ve bunu da mektupta belirtti: "Mon copist est malade."

Beethoven 1818 yılının Kasım ayında yedi İskoç şarkısını piyano ve flüt eşliğinde (6 Şarkı Op.105 ve 10 Şarkı Op.107) düzenledi ve böylece şu şarkı dizileri meydana geldi:

- 25 İskoç Şarkısı Op.108 (1815-16)
- 25 İrlanda Şarkısı, Opus numarasız (Werke ohne Opuszahl) olarak Wo0152 (1810-13)
- 20 İrlanda Şarkısı Wo0153 (1810-13)
- 12 İrlanda Şarkısı Wo 0154 (1810-13)
- 26 Galya Şarkısı Wo0155 (1810)
- 12 İskoç Şarkısı Wo0156 (1817-18)
- 12 Çeşitli Halk Şarkısı (İngiliz, İrlanda, İskoç, Sicilya, Jakobon ve İtalyan) Wo0157 (1814-15)
- 23 Çeşitli Halk Şarkısı (Danimarka, Alman, Tirol, Polonya, Portekiz, Rus, İsveç, İsviçre, İspanyol, Macar, İtalyan) Wo0158.

Bu şekilde İskoç Sanatını Geliştirme Vakfı adına bu siparişleri veren, daha önce de Pleyel, Kozeluch ve Haydn ile çalışan, sonra da alanı genişleterek İrlanda ve Galler şarkılarını da Beethoven'e gönderen Thomson'un planı,

hem İskoçya, hem de tüm dünya müzikseverleri için yararlı olmuştu. Bunları 1841 yılına kadar kendi adıyla yayımlamayı sürdüren Thomson, amatörce davranmış ve eserler o çağda ilgi uyandırmamıştır. Bu şarkıları bir, iki ya da üç ses için ve piyano, keman, viyolonselden oluşan üçlü eşliği için hazırlayan Beethoven'ın kazancı, tümü için 550 Pound olmuştur.

Farewell bliss and farewell Nancy (Mutluluğa veda ve elveda Nancy), Wo0152 dizisinin 20. parçasıdır. 3/4'lük ölçüde, ağırca ve çok duygulu (Andante con moto espressione) tempoda tenor ve bas için ikili (düet) olarak yazılmış bir İrlanda şarkısıdır.

Beethoven - Irish Songs/Irische Lieder, WoO 152 (18-21)

18. They bid me slight my Dermot dear

19. Wife, Children, and Friends

20. Farewell bliss and Farewell Nancy

<http://www.youtube.com/watch?v=157klp3dgK0>

O might I but my Patrick love (Ah, şu Patrick'imi bir sevebilseydim), Wo0153 dizisinin 16. Parçası olan İrlanda ezgisi. 4/4'lük ölçüde, ağırca ve sevgi dolu (Andantino amoroso con espressione teneramente) yorumlanan şarkı, solo soprano için yazılmıştır.

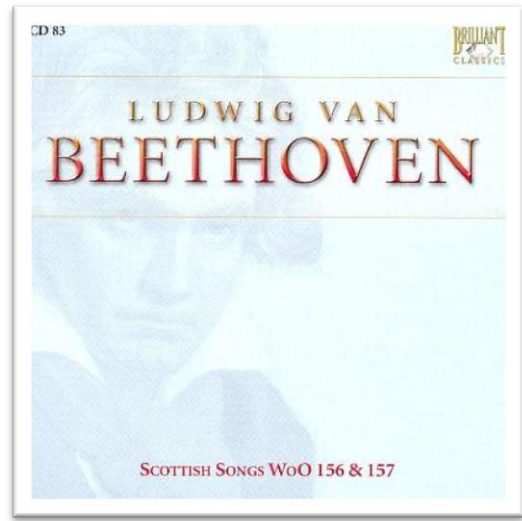
The pulse of an Irishman ever beats quicker (İrlandalı erkeğin nabızı daima daha hızlı artar).

6/8'lik ölçüde, canlı ve şakacı (Vivace scherzando) tempodaki bariton solo için yazılan şarkı, Wo0154 dizisinin 4. parçasıdır.

<http://www.youtube.com/watch?v=f2ZNNJbA2R0>

The chase of the wolf (Kurt avı) / The son of Evan. Tenor ve bas için düet. Görkemli ve çok enerjik (Maestoso e con Molto spirito) tempodaki parça Wo0155 dizisinin, Galler şarkılarının ilk parçasıdır ve "Dinle Evan'ın oğlunun haykırışını" sözleriyle başlar.

<http://www.youtube.com/watch?v=XAFuobogb30>

Duncan Grey adlı genci yansıtan İskoç şarkısı terzet (soprano, tenor ve bas) için uygulanmıştır. Wo0156 dizisinin 2. parçası olan ezgi, 4/4'lük ölçüde, neşelice (Allegretto) tempoda, delikanlının çayırlarda dolaşmasını canlandırır.

<http://www.youtube.com/watch?v=QxzdMJqoLU>

Wo0156 dizisinin 4. Parçası **Ye shepherds of this pleasant valley** (Bu hoş vadinin çobanları) yine üç ses (soprano, tenor ve bas) için terzet, 4/4'lük ölçüde, pek ağır olmayan (Andante quasi Allegretto) tempoda bir İskoç şarkısıdır.

<http://www.youtube.com/watch?v=YoCHmsv1gvQ>

Lochnagar: 4/4'lük ölçüde, ağırca ve etkili (Andante affettuoso) tempoda, soprano, tenor ve bas için düzenlenen bu İskoç şarkısı

Wo0156 dizisinin 9. parçasıdır. Negar gölüyle ülkenin güzelliğinden söz eder.

http://www.youtube.com/watch?v=qhWe3F1d_0M

The soldier (asker) adlı şarkı Wo0157 dizisinin 2. parçasıdır. 4/4'lük ölçüde, kahramanca tavırda, görkemli ve ağır (Maestoso risoluto ed eroico) tempodaki ve "Evet, asker! Doldur şarabı" sözleriyle başlayan bu İrlanda şarkısı, solo bas içindir.

<http://www.youtube.com/watch?v=1B0WaU3YypU>

Charlie is my darling (Charlie sevgilimdir) adlı, 2/4'lük, neşeli ve canlı (Allegretto con animo) tempodaki soprano, alto ve bastan oluşan terzet (üçlü) için yazılan bu İrlanda şarkısı, Wo0157 dizisinin 3. parçasıdır.

<http://www.youtube.com/watch?v=tJsdXx-RNRY>

Bonnie laddie, highland laddie (Güzel oğlan, yayla çocuğu) adlı, 2/4 ölçüde, oldukça canlı (Allegretto quasi vivace) tempoda ve alto solo için yazılan bu İskoç şarkısı Op.108 dizisinde 7. parçadır. Beethoven, Prens Anton Heinrich Radziwill'e ithaf ettiği bu Op. 108 dizisini de

yine piyano, keman ve viyolonsel eşliğinde yazmış; Almanya'daki basımında şarkı sözü yazarları İngiltere baskısındaki gibi belirtilmemiştir.

<http://www.youtube.com/watch?v=e19KSfFeRiU>

Enchantress, farewell (Elveda büyücü) adlı, 6/8 ölçüdeki, ağırca, zarif ve duygulu (Andantino grazioso con espressione) yorumlanması istenilen ve Op.108 dizisinin 18. parçası olan İskoç şarkısında tenor, kendisini aldatan büyücüden yakını.

<http://www.youtube.com/watch?v=U6sII60c204>

Faithful Johnie (Vefalı Johnie) adlı İskoç şarkısı, Op.108 dizisinin 20. parçasıdır. 2/4'lük ölçüde, ağırca ve sevgi dolu (Andantino semplice amoroso teneramente) tempoda, sevgilisine kavuşmayı dile getiren şarkı, alto ses içindir.

<http://www.youtube.com/watch?v=vfMZVjd5tvg>

Sally in our alley (Sally bizim sokağımızda) adlı İskoç ezgisi Op.108 dizisinin sonuncu (25.) parçasıdır. 3/4'lük ölçüde, ağırca ve zarif (Andantino con moto grazioso e semplice assai) tempodaki soprano solosu, bu sokaktaki tüm kızların çok zeki olduğundan söz eder.

Kazım ÇAPACI